

Početna Stranica > ... > Sudski Postupci > Građanski Predmeti > Priznavanje I Izvršenje Sudskih Odluka > Kako Se Može Izvršiti Sudska Odluka? > Italy

Kako se može izvršiti sudska odluka?

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Što znači „ovrha” u građanskim i trgovačkim stvarima?

Izvršenje je provedba sudskih presuda i drugih naloga za izvršenje (dužnički instrumenti, javne isprave (*atti pubblici*) i ovjerene privatne isprave za konkretne usluge). U okviru te faze (koja je i dalje podložna sudskom postupku) može intervenirati policija ako dužnici ne ispune svoje obveze dobrovoljno.

2 Koja su tijela nadležna za ovrhu?

Za izvršenje su odgovorni redovni sudovi. Zahtjev za odbijanje izvršenja iz članka 47. stavka 1. Uredbe (EU) br. 1215/2012 (Uredba Bruxelles I [preinaka]) isto se tako mora dostaviti redovnom sudu.

Kako bi izvršio presudu redovnog suda kad je dužnik javno tijelo, vjerovnik može podnijeti posebnu tužbu pred regionalnim upravnim sudom (*giudizio di ottemperanza* (postupak usklađivanja) – članci 112. i dalje Zakona o upravnom postupku). Taj postupak nije obavezan; on je alternativa izravnom izvršenju redovnog suda i, za razliku od redovnog suda, presuda koju treba izvršiti mora biti pravomoćna. Sljedeće informacije odnose se na redovni postupak izvršenja.

3 Kada se može izdati ovršna isprava ili odluka?

Da bi se pokrenuo postupak izvršenja potrebno je imati nalog za izvršenje i ispunjavati odgovarajuće uvjete. Nalozi za izvršenje predviđeni su zakonom u članku 474. Zakona o parničnom postupku i postoje dvije vrste: sudski nalozi i izvansudski nalozi. Sudski nalozi su presude, akti i odluke koje donosi sud tijekom ili na kraju sudskog postupka. Izvansudski nalozi obuhvaćaju dužničke instrumente, javne akte i ovjerene privatne isprave koje su stranke sastavile bez intervencije suda.

3.1 Postupak

Prije pokretanja postupka izvršenja vjerovnik mora obavijestiti dužnika o nalogu za izvršenje i dostaviti mu rješenje (*precetto*), kojim se dužniku nalaže da ispuni svoje obveze u roku od najmanje 10 dana i upozorava ga se da će posljedica neispunjenja biti izvršenje u skladu s člankom 480. Zakona o parničnom postupku.

Izvršenje ne može započeti prije tog roka, osim ako predsjednik suda odobri neposredno izvršenje kao hitnu mjeru (članak 482. Zakona o parničnom postupku).

Člankom 480. Zakona o parničnom postupku uređuje se sadržaj takvih rješenja, pri čemu vjerovnik mora navesti adresu u općini u kojoj se nalazi sud nadležan za izvršenje. Ako takva adresa nije navedena, žalbe protiv rješenja podnose se sudu u mjestu u kojem je nalog dostavljen, a tajništvo tog suda dostavlja obavijesti vjerovniku.

Nakon što se te formalnosti dovrše, može započeti postupak izvršenja. U Italiji postoje tri vrste postupaka izvršenja.

1. Ovrha uključuje zapljenu i prodaju ili raspodjelu dužnikove imovine ili nepodmirenih tražbina kako bi se dobio novac za plaćanje vjerovniku. Zapljenu provodi sudski izvršitelj po predloženju dostavljenog naloga za izvršenje i rješenja, a mora se provesti u roku od 90 dana od datuma dostave rješenja, ali ne prije roka koji je u njemu utvrđen; ako se ne provede u tom roku, rješenje će isteći (članak 481.). U toj je fazi potrebno pravno zastupanje.

Nalogom za zapljenu dužniku se onemogućuje zaštita zaplijenjene imovine i tražbina od traženog kreditnog jamstva. Nalog postaje ništav ako sud nadležan za izvršenje ne zatraži dodjelu ili prodaju u roku od 45 dana od njegova izdavanja.

2. Kod obveze prijenosa određene imovine (*esecuzione per consegna e rilascio*) sudski izvršitelj vjerovniku predaje određenu pokretnu imovinu na koju ima pravo ili uklanja dužnikovo ime s vlasništva nad nekretninom.

3. Kad je riječ o izvršenju pozitivne ili negativne obveze (*esecuzione degli obblighi di fare e di non fare*), potrebno je podnijeti žalbu sudu izvršenja, koji će odrediti kako će se obveza ispuniti, i imenovati sudskog izvršitelja te osobe odgovorne za ispunjenje obveze (npr. građevinsko poduzeće) na trošak dužnika.

Cilj izvršenja je osigurati da se uz pomoć policije ispune neispunjene obveze. Može ga se upotrijebiti u slučaju financijskih dugova i za obveze dostavljanja pokretne imovine ili predaje nekretnina te za pozitivne ili negativne obveze.

Nadalje, člankom 614.a Zakona o parničnom postupku sudu koji donosi presudu u predmetu koji se ne odnosi na novac omogućuje se da vjerovniku naplati naknadu za svaku povredu, nepoštovanje ili kašnjenje u izvršenju naloga. Tu mjeru može primijeniti i sud nadležan za izvršenje nakon dostave rješenja.

3.2 Glavni uvjeti

Potreban i dostatan uvjet za pokretanje postupka izvršenja je posjedovanje naloga za izvršenje koji uključuje pravo koje je „nesporno, u fiksnom iznosu i dospjelo“ (*certo, liquido ed esigibile*) (članak 474.). Stupanj „sigurnosti“ ovisi o prirodi naloga za izvršenje: presude ne moraju biti pravomoćne kako bi se izvršile, jer je prvostupanjska presuda privremeno izvršiva dok je žalbeni sud ne pobije. „Fiksni iznos“ znači da je iznos izračunat (ili se može izračunati), a nije diskrecijski. „Dospio“ znači da je iznos dospio i da ne podliježe odgodnim uvjetima.

4 Predmet i priroda mjera ovrhe

Tijekom postupka sud nadležan za izvršenje izdaje različite vrste mjera, uglavnom naloge (*ordinanze*). To mogu biti mjere za utvrđivanje pravila o pravilnom vođenju postupka ili mjere kojima se ustupa pravo uporabe, na primjer dekret (*decreto*) kojim se zaplijenjena imovina ustupa osobi koja ju je kupila na dražbi ili koja je dala najbolju ponudu.

4.1 Koje vrste imovine mogu biti predmet ovrhe?

Sljedeće stavke mogu biti predmet izvlaštenja: a) pokretna imovina, b) nekretnine, c) tražbine i pokretna imovina dužnika koje dužnik drži u prostorima trećih osoba, d) udjeli u društvima.

Obveze predaje pokretne imovine i nekretnina te pozitivne i negativne obveze isto se tako mogu izvršiti.

4.2 Koje su posljedice mjera ovrhe?

Izvršenje za novčane iznose započinje nalogom za zapljenu, što znači da zaplijenjena imovina nije dostupna dužniku protiv kojeg se želi provesti izvršenje. Svi akti kojima se uređuje prijenos tog novca stoga će biti ništavi i ne može ih se upotrijebiti za sprečavanje izvršenja.

4.3 Koliko dugo vrijede takve mjere?

Služe kao operativne mjere izvršenja za potrebe namirenja iznesenih tražbina te ih se stoga ne može upotrijebiti kao dokaz u okviru istraga.

5 Postoji li mogućnost žalbe protiv odluke o odobrenju takve mjere?

U okviru pravnog sustava dopuštene su žalbe dužnika (i/ili trećih osoba protiv kojih se provodi izvršenje) protiv akata i odluka koje se odnose na postupak izvršenja. Iz žalbi mogu proizaći dvije vrste odluka:

- žalba protiv izvršenja (*opposizione all'esecuzione*) (članci 615. i 616. Zakona o parničnom postupku), pri čemu se osporava pravo na provođenje izvršenja (odnosno postojanje prava vjerovnika na provođenje izvršenja ili na zapljenu određene imovine),
- žalba protiv izvršnih akata (*opposizione agli atti esecutivi*) (članci 617. i 618. Zakona o parničnom postupku), koja se podnosi zbog formalnih nepravilnosti (odnosno osporava se zakonitost isprava uključenih u postupak izvršenja).

Žalba podnesena protiv izvršenja ili izvršnih akata prije početka izvršenja definira se kao žalba protiv rješenja (*opposizioni a „precetto”*) jer se pokreće kao odgovor na dokument kojim se unaprijed obavještava o izvršenju: žalba se podnosi protiv rješenja podnošenjem zahtjeva sudu nadležnom za predmet ili za iznos i zemljopisno područje, u skladu s općim odredbama navedenog zakona.

Ako je postupak izvršenja već započeo ili je već dostavljen nalog za zapljenu, žalba protiv izvršenja ili izvršnih akata podnosi se ulaganjem posebne žalbe sudu nadležnom za izvršenje. Sud može naložiti obustavu izvršenja do donošenja odluke o žalbi, iako takva obustava nije automatska.

Kao i kod svih prvostupanjskih presuda, presuda o žalbi može se osporiti.

Treće osobe koje tvrde da imaju stvarna prava na zaplijenjenu imovinu mogu se žaliti sudu nadležnom za izvršenje dok se imovina ne proda ili ne ustupi.

Relevantne pravne odredbe su članci 615., 616., 617., 618. i 619. Zakona o parničnom postupku.

6 Postoje li ograničenja ovrhe, posebno povezana sa zaštitom ovršenika ili rokovima?

Osim predmeta koji se ne mogu zaplijeniti u skladu s posebnim zakonodavstvom i člankom 514. Zakona o parničnom postupku, ne mogu se zaplijeniti ni sljedeći predmeti:

1. vjerski predmeti i predmeti koji se upotrebljavaju u vjerske svrhe;
2. vjenčano prstenje, odjeća, posteljina, kreveti, blagovaonski stolovi i stolci, ormari, komode, hladnjaci, štednjaci i pećnice (plinski ili električni), perilice, kućanski i kuhinjski pribor te komadi namještaja u kojima ih se čuva, u količini koja je dostatna za potrebe dužnika i članova njegova kućanstva. Međutim, to ne uključuje namještaj znatne vrijednosti (osim kreveta), uključujući vrijedne starine i predmete dokazane umjetničke vrijednosti;
3. hrana i gorivo potrebni za uzdržavanje dužnika i drugih osoba navedenih u prethodnom stavku tijekom jednog mjeseca.

Međutim, to ne uključuje namještaj znatne vrijednosti (osim kreveta), uključujući vrijedne starine i predmete dokazane umjetničke vrijednosti.

Oružje i drugi predmeti koje dužnik mora čuvati radi pružanja javne usluge, medalje, pisma, evidencije i obiteljski dokumenti općenito, kao i rukopisi (osim ako su dio zbirke) te kućni ljubimci i životinje koje se upotrebljavaju u terapijske svrhe ili svrhe skrbi ne mogu se zaplijeniti.

U okviru zakona nezapljenjivim se smatra i, među ostalim, sljedeće: imovina u državnom vlasništvu, imovina kojom se ne može raspolagati i koja je u vlasništvu države ili nekog drugog javnog tijela, imovina obuhvaćena režimima koji se odnose na bračnu imovinu, imovina u vlasništvu crkvenih ustanova i vjerske zgrade.

U skladu s člankom 671. Zakona o parničnom postupku, sljedeće se ne može zaplijeniti za dužnikove tražbine prema trećim stranama:

(a) zahtjevi za uzdržavanje, osim u svrhu uzdržavanja, ali samo uz suglasnost predsjednika suda ili suca kojeg je on imenovao te samo u dijelu koji predsjednik odredi dekretom;

(b) socijalna pomoć i iznosi potrebni za osnovne životne potrebe namijenjeni siromašnim osobama te naknade za rodiljni dopust, bolovanje ili pogrebne troškove, koje isplaćuju tijela nadležna za socijalnu sigurnost i dobrotvorne ustanove;

(c) iznosi koje privatne osobe duguju u obliku nadnica, plaća ili drugih naknada koje proizlaze iz radnog odnosa (uključujući i otpremnine koje duguju) mogu se zaplijeniti za plaćanje uzdržavanja u mjeri u kojoj to odobri predsjednik suda ili sudac kojeg je on ovlastio; za druge vrste prihoda može se zaplijeniti do petine tih iznosa; istodobne zapljene koje proizlaze iz kombinacije prethodno navedenih razloga ne smiju činiti više od polovice tih iznosa;

(d) anuitet, ako je uspostavljen bez naknade, uz odredbu da iznos potreban za ispunjavanje osnovnih potreba vjerovnika ne podliježe pljenidbi;

(e) iznosi koje osiguratelj treba platiti ugovaratelju ili korisniku police osiguranja, podložno, uzimajući u obzir plaćene premije, odredbama o opozivu akata štetnih za vjerovnike i o prikupljanju, naplati i smanjenju donacija;

(f) iznosi koji se isplaćuju za mirovine, doplatke koji služe kao mirovine ili druga mirovinska davanja ne mogu se zaplijeniti u iznosu koji odgovara dvostrukom najvišem iznosu mjesečne socijalne naknade, s minimalnim iznosom od 1000 EUR; udio koji premašuje taj iznos može se zaplijeniti u okviru ograničenja utvrđenih u točki (c);

(g) posebni fondovi socijalne skrbi i pomoći (uključujući nedoprinosne fondove) koje je vlasnik poduzeća osnovao na temelju plaćanja koja su izvršili vjerovnici vlasnika poduzeća ili zaposlenika.

Iznosi dospjeli na osnovi nadnica, plaća i drugih plaćanja povezanih sa zaposlenjem ili radom (uključujući one za otpremnine i mirovine) te naknade koje služe kao mirovine ili druga mirovinska davanja isto tako mogu, kad se uplaćuju na bankovni ili poštanski račun otvoren na ime dužnika, biti predmet pljenidbe u iznosu koji je veći od trostrukog iznosa socijalne naknade u slučajevima kad se uplaćuje na račun prije pljenidbe; ako je na račun uplaćeno na datum pljenidbe ili nakon tog datuma, ti iznosi mogu biti predmet pljenidbe u prethodno opisanim granicama i u granicama utvrđenima u posebnom zakonodavstvu.

Dužnik mora izjaviti da su imovina ili tražbina izuzete od pljenidbe tako što će podnijeti žalbu protiv izvršenja (članak 615. Zakona o parničnom postupku).

Mjera izvršenja ne može biti uspješna ako je u potpunosti isteklo razdoblje zastare za tražbinu. Rok zastare općenito iznosi 10 godina, ali ovisi o predmetnom pravu (na primjer, rok zastare za naknadu izvanugovorne štete iznosi 5 godina). Zakonom su predviđeni različiti rokovi zastare ovisno o vrsti pravnog akta kojim se dokazuje tražbina na kojoj se temelji izvršenje. Na primjer, razdoblje zastare za tražbinu utvrđenu sudskom presudom iznosi 10 godina, iako je za tu vrstu tražbine zakonom uobičajeno predviđeno kraće razdoblje zastare.

Na zahtjev vjerovnika predsjednik suda u čijoj nadležnosti dužnik ima prebivalište, boravište, mjesto stanovanja ili registrirano sjedište može odobriti da se pretraga imovine koju treba zaplijeniti izvrši elektroničkim putem (članak 492.a Zakona o parničnom postupku). To znači da sudski izvršitelj može pretraživati imovinu i tražbine dužnika u poreznom registru i bazama podataka javnih tijela. U slučajevima zapljene pokretne imovine uvedeni su i oblici obročnog plaćanja za pokrivanje vrijednosti zapljene (*conversione del pignoramento*).

Poveznica na talijanski Zakon o parničnom

postupku: <https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:regio.decreto:1940-10-28;1443>

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJP-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.